

Vabariigi Valitsuse määruse
“Naissoo looduskaitseala kaitse-eeskiri” eelnõu
SELETUSKIRI

1. Sissejuhatus

„Looduskaitseaduse“ § 10 lõike 1 alusel on Vabariigi Valitsusel õigus võtta ala kaitse alla ning kehtestada ala kaitsekord.

Kavandatava Naissoo looduskaitseala (edaspidi *kaitseala*) territoorium on osaliselt kaitse all alates 05. veebruarist 1964, mil Pärnu rajooni RSN Täitevkomitee võttis otsusega nr 26 “Kohaliku tähtsusega looduskaitse objektide kohta” kaitse alla Naissoo tammiku. Vastavalt „Looduskaitseaduse“ § 91 lõikele 1 kehtivad enne selle seaduse jõustumist kaitse alla võetud kaitsealade ja kaitstavate looduse üksikobjektide kaitseks kehtestatud kaitse-eeskirjad ja kaitsekord seni, kuni „Looduskaitseaduse“ alusel kehtestatakse uued kaitse-eeskirjad. Seega ei võeta määrusega kaitse alla uut ala, vaid laiendatakse olemasolevat kaitstavat loodusobjekti ning kehtestatakse uus kaitse-eeskiri.

Vabariigi Valitsuse määruse eelnõu on koostanud Pärnumaa keskkonnateenistuse looduskaitse peaspetsialist Nele Saluveer, eelnõuga kavandatud kitsenduste vajalikkust, “Looduskaitseadusele” vastavust ja seletuskirja nõuetekohast vormistust kontrollis Keskkonnaministeeriumi Info- ja Tehnokeskuse peaspetsialist Hanno Zingel (hanno.zingel@ic.envir.ee, tel 673 7592). Eelnõu keeletoiemataja oli Keskkonnaministeeriumi haldusosakonna spetsialist Enel Ormus (tel 626 2906) ja eelnõu õigusekspertiisi on teinud Keskkonnaministeeriumi õigused osakonna juhataja Mirjam Vili (mirjam.vili@envir.ee, tel 626 2825).

2. Eelnõu sisu

Kaitseala eesmärk on kaitsta tamme-enamusega puistut ja elupaigatüüpe, mida nõukogu direktiiv 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta nimetab I lisas. Need elupaigatüübid on vanad laialehised metsad (9020*– sulgudes on siin ja edaspidi kaitstava elupaigatüübi koodinumber vastavalt nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ lisale I, tärniga on märgitud esmatahtsad elupaigatüübid), rohunditerikkad kuusikud (9050), puiskarjamaad (9070), kuivad niidud lubjarikkal mullal (6210) ning lood ehk alvarid (6280*).

Kaitseala kuulub tervikuna sihtkaitsevööndisse. Sihtkaitsevöönd on vajalik metsakoosluste arengu paremaks tagamiseks. Sihtkaitsevööndi kaitse-eesmärk on elustiku mitmekesisuse ja maastikuilme säilitamine.

Kaitse-eeskirja kohaselt on inimestel lubatud kaitsealal viibida, korjata marju, seeni ja muid metsa kõrvalsaadusi ning pidada jahti. Telkimine on lubatud ainult eramaal maaomaniku loal ning kaitseala valitseja nõusolekul selleks ettevalmistatud ja tähistatud paikades. Lõkketegemine kaitsealal on lubatud kaitseala valitseja nõusolekul selleks ette valmistatud ja tähistatud paikades ning koosluste hooldustööde käigus kaitseala valitsejaga kooskõlastatud kohtades. Kaitsealal on lubatud kuni 50 osalejaga rahvaürituse korraldamine. Rohkem kui 50 osalejaga rahvaürituste korraldamine on lubatud vaid kaitseala valitseja nõusolekul. Kaitsealal on keelatud majandustegevus ja loodusvarade kasutamine. Uute ehitiste püstitamine kaitsealal on keelatud, välja arvatud rajatiste rajamine kaitseala tarbeks ja nende hooldustööd. Kaitsealal teedel on lubatud sõidukiga sõitmine. Sõidukiga sõitmine väljaspool teid ja maastikusõidukiga sõitmine on lubatud järelevalve- ja päästetöödel, kaitse-eeskirjaga lubatud töödel, kaitseala valitsemisega seotud töödel ning kaitseala valitseja nõusolekul teostataval

teadustegevusel. Kaitseala valitseja nõusolekul on kaitsealal lubatud kaitsealuste liikide elutingimuste säilitamiseks vajalik tegevus ja metsakoosluste kujundamine vastavalt kaitse eesmärgile, kusjuures kaitseala valitsejal on õigus esitada nõudeid raieaja ja -tehnoloogia, metsamaterjali kokku- ja väljaveo ning puistu koosseisu ja täiuse osas. Kaitsealal poollooduslike koosluste esinemisaladel on vajalik niitmine valitseja igakordsel nõusolekul koosluste ilme ja liigikoosseisu säilimise tagamiseks.

Kaitseala valitseja nõusolekuta on kaitsealal keelatud muuta katastriüksuse kõlvikute piire ja sihtotstarvet, koostada maakorralduskava ja teostada maakorraldustoiminguid, väljastada metsamajandamiskava, kehtestada detailplaneeringut ja üldplaneeringut, anda nõusolekut väikeehitise ehitamiseks, anda projekteerimistingimusi ning ehitusluba. Kaitse-eeskirjaga ei ole reguleeritud ujuvvahendiga sõitmist ning lautrite ja paadisildade rajamist, kuna kaitsealal ei ole selleks sobivaid veekogusid. Samuti ei ole reguleeritud pilliroo ja adru varumist, kuna seda kaitsealal ei esine. Kaitsealale ei jää õuemaad, seetõttu ei ole ka sellega seotud tegevust kaitse-eeskirjaga reguleeritud.

Kuna kaitsealal leidub mitmeid looduslikke kooslusi, on kaitseala tüübiks valitud looduskaitseala.

Kaitseala kaitsekorra väljatöötamisel on arvesse võetud kaitsealal esinevaid loodusväärtusi ja kaitse-eeskirja, kaitseala tsoneeringu ning kaitsekorra kohta koostatud eksperdiarvamust. Kaitse-eeskirjaga kehtestatavad piirangud on sätestatud ulatuses, mis tagavad kaitsealal esinevate elupaikade soodsa seisundi. Leebem kaitsereežiim seaks ohtu kaitseala kaitse-eesmärkide saavutamise ja loodusväärtuste säilimise.

Naissoo looduskaitseala pindala on 115,7 hektarit, sellest on eramaad 21,1 hektarit ja riigimaad 94,6 hektarit.

3. Maaomanike seisukohad

Teade kaitseala kaitse alla võtmise ja kaitse-eeskirja menetlemise algatamise kohta ilmus Ametlikes Teadaannetes 06. septembril 2006 ning ajalehtedes Postimees ja Pärnu Postimees 08. septembril 2006. Avalik väljapanek toimus Pärnumaa keskkonnateenistuses ja Koonga vallavalitsuses 8.–22. septembril 2006. „Looduskaitseseaduse“ § 9 kohase kaitse alla võtmise menetluse käigus on moodustatavast kaitsealast ja seal kehtima hakkavast kaitse-eeskirjast teavitatud kinnisasja omanikke posti teel tähtkirjaga ning palutud avaldada arvamust, teha ettepanekuid ja esitada pretensioone. Kiri sisaldas teadet, et kui pretensioone ning ettepanekuid ei esitata, loetakse, et omanik on kaitse-eeskirjaga nõus.

Arvamuse esitas riigimetsa haldaja RMK Varbla metskond, Koonga vallavalitsus ja Lindamäe OÜ (kes ei ole maaomanik). Kuna keegi ei esitanud soovi korraldada avalikku arutelu, korraldati looduskaitseala menetlus ilma avaliku aruteluta.

	Maaüksus	Pindala, ha		Märkuse sisu	Tulemus
		Kokku	Kaitsealal		
1.	Varbla metskond 33404:002:0256	94,6	94,6	Soovitatakse korrigeerida kaitse-eeskirja, kus on üleliigselt reguleeritud paadilautrite rajamist kaitsealale.	Ettepanek võetakse arvesse.
2.	Koonga Vallavalitsus			Koonga vallavalitsus ei nõustu kaitseala moodustamisega enne, kui on selge, kas sellega seoses muudetakse maamaksumäära ja kuidas kompenseeritakse vallale saamata jäänud maamaks.	Vallavalitsusele selgitati maamaksu kinnitamise ja muutmise korda ja kaitseala siiski moodustatakse.
3	Lindamäe OÜ			Soovitakse kaevandada dolomiiti 500 m kaugusel kaitseala piirist.	Dolomiidi kaevandamise mõju on selgitamisel.

4. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Naissoo looduskaitseala kaitsekorra kavandamisel on lähtutud „Looduskaitseaduses“ esitatud nõuetest ning arvestatud vastavust Euroopa Liidu õigusele, eelkõige nõukogu direktiivile 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta. Naissoo looduskaitsealale jääv ala on vastavalt Vabariigi Valitsuse 5. augusti 2004. a korralduse nr 615-k «Euroopa Komisjonile esitatav Natura 2000 võrgustiku alade nimekiri» lisa 1 punkti 2 alapunkti 233 kohaselt määratud Natura 2000 võrgustiku alaks.

5. Määruse mõju ja rakendamiseks vajalikud kulutused

Määruse jõustumisele peab järgnema erinevate maamaksumäärade kinnitamine, mis tuleneb määrusega kehtestatavatest majanduspiirangutest. Sellega korrigeeritakse ühtlasi valdade eelarvesse laekuva ja riigi eelarvest kompenseerimist vajava maamaksu suurust. Määruse jõustumine ei too kaasa uute organisatsioonide moodustamist.

6. Määruse jõustumine

Määrus jõustub “Riigi Teataja seaduse” § 5 lõikes 5 sätestatud ajal.

7. Eelnõu kooskõlastamine

Pärnu Maavalitsust ja Koonga Vallavalitsust on “Looduskaitseaduse” § 9 lõike 5 kohaselt teavitatud posti teel tähtkirjaga. Naissoo looduskaitseala kaitse-eeskirja eelnõu on kooskõlastanud Pärnu Maavalitsus vaikimisi. Koonga Vallavalitsus kaitse-eeskirja eelnõu ei kooskõlastanud.

Eelnõu saadetakse ministeeriumidele kooskõlastamiseks eelnõude elektroonilise kooskõlastamise süsteemi eÕigus kaudu.

Rein Randver
Keskkonnaminister